

Finanční pomoc? Včera bylo pozdě

Vicepremiér Havlíček řeší kompenzaci ztrát vlivem nových covidových opatření • Podnikatelé žádají rychlou peněžitou injekci

MIROSLAV PETR

PRAHA Ještě před týdnem hospodští doufali, že jim stát co nevidět umožní prodloužit zavírku z 22. hodiny aspoň o hodinu. Po včerejším radikálním zprůsnění režimu v celém Česku je to naopak. Lokální musejí být bez hostů už počínaje osmou večerní, wi-fi, která často slouží k přenosu pokladních dat, po celý den vypnuta a největším problémem se stává strach a výrazný propad už bezkontaktního ochabujícího počtu hostů.

O akutní pomoci začal se zástupci podnikatelů včera jednat šéf ministerstva průmyslu a dopravy Karel Havlíček (za ANO). „Bavili jsme se o vzniku cíleného programu pro gastronomii Covid restaurace a také pro cestovní ruch. To ještě o víkendu proběhne a v týdnu pak na vládě a s ministerstvem financí. V týdnu také budeme řešit pomoc pro kina, fitness, bazény a podobně,“ uvedl pro LN Havlíček po konci jednání.

Stravovací podniky, které z celkového počtu 40 tisíc přežily první vlnu a 70denní uzavření provozu, v létě nestihly nahradit ztráty. A teď už nemají z čeho další propad tržeb dotovat.

Rychlá pomoc, dobrá pomoc

Sami podnikatelé v gastronomii jsou přesvědčeni, že kolapsu mnoha z nich může zabránit v první řadě jen rychlá jednorázová finanční injekce od státu. Za důležité považují i dočasné odpuštění odvodů a daní, případně prodloužení programu Antiviru,

rus, který má skončit posledním dnem října. Budoucí sanaci ztrát by také pomohlo, kdyby stát hospodským dočasně po dobu příštího roku snížil sazbu DPH z dnešních patnácti a deseti procent na pět procent.

Co nakonec vláda zvolí, není po včerejší debatě se zástupci profesních svazů, zastupujícími nejen provozovatele restaurací, hotelů, ale i cestovní ruch obecně, nákupní centra a obchody, jasné. „Máme řadu návrhů i podniků, ale musíme to projednat s odbornými zástupci odvětví a rovněž s ministerstvem financí,“ uvedl pro LN Havlíček.

Pomoc na nejbližší přežití

Někteří hospodští v minulých dnech už skončili, další jsou kvůli měsíce padajícím tržbám a nespláceným závazkům na pokraji krachu. Podle Luboše Kastnera, který v Asociaci malých a středních podniků a živnostníků vede sekci Moje restaurace a je zároveň spolujednatel několika restaurací v Plzni a Praze, jde o čas. Každý den se ztráty prohlubují.

„Zásadní a na prvním místě je v tuto chvíli pomoc s likviditou. Některá finanční jednorázová pomoc na nejbližší přežití,“ zamýšlí se Kastner.

Hospodští tvrdí, že zkrácení zavírky na osmou večerní představuje pro mnohé z nich ztrátu poloviny denních tržeb. Obavy z nárůstu přítom vyprazdňují lokály i během dne.

Loni celý obor gastronomie utřel 195 miliard korun, za letošní leden až srpen klesly celkové

tržby oproti stejnému období loňska o 28 procent. V září pak větší hospodských počítala meziroční ztráty na 50 procent. Ale například v dubnu dosáhly sotva jednoho procenta loňské úrovně, v březnu a květnu zhruba šesti procent.

Velké ztráty počítá kromě jiných i pražská společnost Vinograf spoluvlastníka Jana Horešovského, provozující v Praze vinné bary, ověřené odbornými cenami. Uzavření jednoho z nich – na Malé Straně – je na spadnutí v nejbližších dnech.

„Během jara jsme přežívali ze zásob, ale naběhly pak závazky z nesplacených faktur. Propad hostů a tržeb nás táhne ke dnu,“ říká Horešovský. Záchranu v tuto chvíli vidí jen v rychlé finanční pomoci – jakési jednorázové dotaci – od státu. Ale za důležité považuje také, aby stát na čas pozastavil povinné platby odvodů, sociálního a zdravotního pojištění.

„Nedostal jsem ani korunu“

Gastronomie se nedočkala cílené pomoci vyložené pro tento obor, jako se to poštětilo stejné postiženým hotelům a lázním nebo jako stát připravuje pro zájezdové dopravce. Na jiné dosavadní programy pomoci někteří hospodští nedosáhli. Třeba kvůli dluhu na povinných odvodech.

„Snažil jsem se, jak to šlo, ale dodnes jsem nedostal od státu ani korunu,“ svěčuje se Lubo Mikuš, jehož vyhlášený bar Atelier Red&Wine na Malé Straně v Praze se před pěti lety dostal do prestižního průvodce Michelin.

Krise v gastronomii

195 miliard korun činily loňské tržby stravovacích zařízení v Česku

■ **-28 % meziroční pokles tržeb** celého oboru za letošní leden až srpen

■ **50 % nejčastější meziroční pokles** tržeb restaurací v září

■ **40 tisíc českých firem** podniká v gastronomii

■ **150 tisíc zaměstnanců +140 tisíc zaměstnanců** v propojených oborech pracuje v gastronomii

O co mohli žádat hospodští, pokud splnili všechny státem dané podmínky

kompenzace mzdových nákladů

Antivirus A Částečná kompenzace mzdových nákladů v podobě náhrad mezd náležejících zaměstnancům za dobu překážek v práci, vyvolaných karanténou a krizovými opatřeními ohledně covidu.

Antivirus B Kompenzace mezd v případě překážek v práci na straně zaměstnavatele, vzniklých v důsledku souvisejících hospodářských potíží (vlivem covidu omezené dodávky surovin, propad zakázek, významná část zaměstnanců nemůže do práce – ošetřovné...).

odpuštění odvodů

Antivirus C Odpuštění plateb odvodů na sociální pojištění pro firmy do 50 zaměstnanců.

50 % nájemného

Covid nájemné Stát příspěje na 50 % nájemného za podmínky, že majitel objektu poskytne pronájemci slevu 30 %.

500 Kč/OSVČ/den

Pětadvacítka Pro covidem postiženou OSVČ stát vyplatil 500 korun za den, v rozmezí od 12. března do 8. června.

levné úvěry

Covid I, Covid II, Covid Praha Stát podnikům zajistil možnost čerpat zvýhodněné úvěry.

Zdroj: AMSP, MPSV, LN Foto Shutterstock / Sk

Akvaparky, fitcentra i sauny jsou nasuchu

Nařízené okamžité uzavření rekreačních a fitness podniků je pro ně další ranou, ztráty počítají ve stovkách milionů korun.

LENKA JANČAROVÁ

PRAHA Akvaparky, fitness centra nebo třeba sauny. To jsou provozovny, které musely počínaje včerejškem úplně zavřít.

„Do včerejška jsme fungovali bez jakýchkoliv omezení, takže jsme teď v plné rychlosti narazili

do zdi. Je to paradoxní situace, protože máme výhled jenom na 14 dní, a to se dá velmi špatně plánovat. Nevyplatí se nám vypustit vodu, protože ji potom týden napouštíme a týden vyhríváme. Takže provoz udržujeme, jako bychom měli otevřeno,“ řekla LN Vladana Horáková, ředitelka Aquapalace Praha.

Denní náklady má přítom asi 600 tisíc korun a nelze je srazit. Velký problém představují také restaurace.

„Musíme logicky uzavřít i občerstvení, které je přímo u bazénů. Navíc jsme s tím nepočítali

a teď řešíme, co s nakoupenými zásobami,“ dodala Horáková.

Podobný problém řeší také Aqualand Moravia v Pasohlávkách u Brna, který je největší na Moravě. „Aktuálně jsou vypuštěny všechny bazény s výjimkou dvou největších. O tom, jestli proběhne i jejich vypuštění, rozhodneme v pondělí,“ řekl LN Tomáš Svoboda, šef marketingu. Dosud zaznamenal moravský akvapark ztráty v řádu desítek milionů.

Provozovatelům omezených zařízení nejvíce vadí rychlost, s níž mají zavřít, a nedostatek informací. „Očekávali jsme, že budeme

mít čas se na další opatření připravit. Toto je další krutá rána fitness sektoru, který už od června počítá obrovské ztráty,“ řekla prezidentka České komory fitness Jana Havrdová. Mnoho provozovatelů se podle ní vyjádřilo, že současnou situaci už nezvládnou, označilo ji za „hranici přežití“.

Podle komory provozovatelé odhadují ztráty fitness sektoru při dvouletém uzavření na 285 milionů korun. Zástupci sektoru začínají jednat o cílené pomoci od státu. Na každý provoz i osobního trenéra jsou navázány další pracovní pozice. U 250 provozovatelů fit-

ness center a 191 osobních trenérů je to 5035 pracovních míst, většinou živnostníků. Proto by také 77 procent lidí z tohoto odvětví uvítalo znovuzavedení kompenzačního bonusu pro osoby samostatně výdělečně činné.

Uzavření se nevyhnulo ani síti saunových světů Saunia, jež bude za 14 dní nuceně uzavřena na tržbách tratit zhruba deset milionů korun. Při první vlně epidemie na jaře, kdy končila hlavní sezona, činily ztráty v tržbách přibližně 50 milionů korun.

„Takovéto omezení ze dne na den je opravdu děsivé a celá situa-

ce je naprosto nepřehledná. Navíc se o volnočasových aktivitách mluví jako o něčem, co je bezvýznamné a lze jednoduše omezit,“ uvedl provozní šéf Jaroslav Zonyga.

Jamí ztráty z tržeb nebyly podle Zonygy nijak kompenzovány. „Náhrada za nájmy byla zhruba čtvrtina z nákladů a u mezd byla kompenzace asi z 60 procent,“ uvedl. Ani nyní nemá informace o možných náhradách.

Ministr zdravotnictví Roman Prymula (za ANO) ve čtvrtek s vyhlášením nových opatření uvedl, že kompenzace pro omezená odvětví jsou třeba.

DOPRAVA

Ostravská novinka má lákat turisty

OSTRAVA Ostrava včera představila dva nové patrové autobusy. Jezdit mají na lince 78 mezi Porubou a průmyslovou zónou v Hrabové od začátku listopadu. V letní sezoně je pak Dopravní podnik Ostrava (DPO) nasadí na speciální turistickou linku č. 88, která spojí Dolní oblast Vítkovic a ostravskou zoologickou zahradu, uvedla včera mluvčí DPO Karolína Hřivnáč Rycková. Autobusy Scania mají pohon na zemní plyn, jsou dlouhé 12,3 a vysoké čtyři metry. Vybaveny jsou klimatizací, wi-fi, kamerovým systémem či USB konektory. čtk FOTO ČTK

Číňané vyrazili na nákupy

PEKING Číňané během tradičního svátečního týdne na začátku října utratili na cestách a na nákupech v přepočtu desítky miliard dolarů, a pomohli tak procesu zotavování ekonomiky po krizi způsobené šířením nového koronaviru. V porovnání s loňským cest sice o 21 procent ubylo a výdaje klesly o 30 procent, přesto je to podle analytiků pozitivní znamení, že ekonomiky se po pandemii mohou vzpamatovat rychle. Uvedla to včera agentura AP.

Na cesty se během takzvaného Zlatého týdne od 1. října vydalo kolem 637 milionů Číňanů, což je více než 45 procent obyvatelstva. Podle údajů čínského ministerstva kultury a cestovního ruchu utratili 466,6 miliardy jüanů (1,6 bilionu korun). Maloobchodní tržby v Číně vzrostly poprvé od vypuknutí pandemie v srpnu, a to o 0,5 procenta. čtk